

Sk.
Villbrord
Wettersson

Uppr. J. Riden
Bry. Johanna Jönsson
7. 1859 i Jönköping

1.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

1931 Närheten i gästall av en gubbe med hästhumor

Modern till Johanna var en
levande ätta år gammal, när hon en
gång var nere vid stötdängen och
vaktade. Hon fick så mycket fika
att hon knappast hade tid draga
upp den. På något avstånd från
hennes stad erbjöts tid fästern. Han
såg vid ridan av fästern en gubbe
med hästhumor, som hade gjär
ej hade munnar till. Hennes far gick
då ned till ängen och tog hantens
med sig upp, ty han förmodade, att
det var värdet.

Värpen kommer galopperande
med i jern

Men gick en gång vid Brugg-
måla baska och stredade tungan
Med en lemn en stor, vid stark galoppe-
rande. Han sprang rakt över den
värsta skänkens ruffar ett steg
och med i jern. På ryggen satt en,
som med i byxor och vit skjorta.
Han skramlade och skartade på
Värpens rygg. Gula jern skramlade
och fräste, när Värpen sprang i.

Men man blev rädd och gav sig
i väg hemåt med skrämma.

Det var värpen, som kommit
färande.

St.
Vilhelm 2:a.

Tröstens: - Vården gårda. på en
1931

Uppm. Joh. Edén

Ber. Johanna Jönsson
f. 1859 i Jönköping

stuv i gård.

Frans Persson var en liten
kittanmannas med en beaktat och
inredde i Lycke uppå vid kyrkstall.
De fingo mycket fisk. Rätt som
det var, bröf en grubbe upp på en
hall i går. Han begynte spela på
violin, att några barna tänkte dansa
blev på förstånd, de, att det var
vården och yngre förberäta
hem.

B.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

3011

Väcken förvandlad till en katt

En gång stod Spran Persson och
mestade. Då kom där en stor katt.
och strök sig längs benen på honom.
Han trodde katten ville bli
slappad och ville laga der upp i flau-
ren. Men han kunde i lyfta
djuret från marken. Då förstod
han, det var väcken och gick med
skrämma hem.

Oxen hade hästföt och hästhuvud.

När de talade om, att ryggas i
Stor. skulle drängarna på ett ställe en
gång gå och hämta ett par vean. Han
saw till platsen, där de befann sig,
sag, fann han den ene seer vara
sig. Det. Den andra stämmer på
Sugåvad med hästföt och hästhuvud.
Han gick hem och talade om för
hållandet för sin lusa bonde. "Det går
ingenting", svarade han. "Hör du?"
Det gick bra, och nästa dag stod
den vanliga seer i hägen.

Det var väder, som varit
fjans.

5.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Härten med och med och och.

✓ Härten gick en stund att
härta härten från beteckningen.
Härten har varit dit, från här,
att djuret hade och med och och.
Härten hade varit det för ägaren. Härten
hade en stund, att det gjorde inget-
ting. Härten gick att härta med
härten här var. Härten har, måste
härta i ett stund dagen. Härten har
på härten stängit djuret, skulle
härten ha för härten stängit.
Härten gjorde på, och härten har
härten stängit, härten har
i härten för härten och härten med
det i år.

Det var härten.

6.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Pojken fick ett slag i ryggen.

En bror till Johanna kom en dag gående genom skogen. Han hade varit vid Vita vattnet och varit. Plöf-
tigens fick han ett slag i ryggen. Ingen
sympar till, men när pojken kom
hem hade han på sig, att han
starkt tröt.

Johanna tjänade på den tiden
på ett ställe i skogen. Dit kom
modern, och båda fingo att röka
en hel del gummor. Piska - Bengta.
Det var två mil dit, och pojken
måste skanna hemman. Han hade
enstaka tagit med sig hans halsduk.

Johanna till gummans begynte
han måla skogen. Han hade den

3011

på sitt bord och vänta stillesittande med
vänster hand i så stora stycken, som
auskändhet från tummens till lillfinger
spetade utvisade. Så pekade han på den
sammansatta och knöt en knut på den.
Detta upprepades flera gånger.

Motorn undrade, var och på vem
kunde vara bra, förvar han hans
hans. "Ja, men", sade gummman. "Ingen
vinner, flyg så fort, som detta allt
i förväg."

Han fick en förtroendeing som
beträffande, vilken Johanna begärdes av
gummman och en stor beträffande.
Han vågade dock och äta den, utan
bestämda kriterier, när han kom
ut i stegen.

3011

Fjken ska bra igen. Han fick
rättas angunnar, och på shippen
skulle han vara upp en berus
en dag i sin dag.

3011

En stor flädd var vid vägkanten.

Johanna tillsammans med några andra flickor hade en gång varit på kaffery i närheten av Hatt-
barn. Det blev sent innan de
gingo hem. När de kommo till
Rustien, fingo hennes kamrater se
på en stor flädd var, som låg vid
vägkanten. Johanna gick närmast,
lymt, men såg det icke. För att
hon ej skulle gå för nära kanten,
drogo de henne till sig.

Det var väskan. Johanna vå-
gade redan ej gå den väskan som
kväthanna.

Pisgryn pastas i vaken.

Om vintern, så det var is på
sjön, fick man lugga ett bit i den
föd ett tunnna fitea. Johanna får
brukade pasta pisgryn i vaken och
kunde då draga upp så mycket
fisk.

Skans
i stofte

1131

Utl. a. 8 den
per a. phanna fönden
8. 1859

Skans lydets vill ej gå.

Skans phanna var i Örebro
salade man nu för hems följande
historier.

En grube lemn med en råk
råk och villos ha den malen. Motlaren
sade, att det gick ej i dag, ly lydet
vill ej gå. "Vill det inte gå?" svarade
gruben. Han gick ut med vatten-
lydet katalag och spröttade genom
det. Sedan gick det så att man
snarast kunde stanna.

12.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

"Milde tid! Ennas häst e på gåren!"

Det var i Phannas hem. Man
satt upp stängs en natt och hörde
då, liksom en någonting stampade
på gården. "Milde tid" sa Phanna
"Ennas häst e på gåren". Hon gick
ut, men det syntes ingenting.
Sarna' vara tappna och allt var som
vanligt. Nästa dag såg hon en eller
två tydliga märken efter tre häst-
hovar.

Det var märken som kommit
springande som fevaller.

3011

Ej bra tvätta kläder redan

sedan gått ned.

När jag en gång var med
sjön och tvättade kläder. Det drog
ut på tiden, och sedan gick ned.
Jag hade dock så mycket kvar, så
var med en gång på en gum-
ma, som stod vid sidan av Sten-
en, och tvättade. Fastän den främmande
hade en mycket större hög än jag,
blev de snart färdiga.

När jag aldrig mer
var till sjön att tvätta.

Vid badning.

Vid badning stekte man
färs smatta i vattnet. När man
sannskilt nyp ur fjön, brukade
man äta en brödbit men alltid
bämnas sedan någon sant. Johan
nu gjorde alltid så, och när han
kastade biten i fjön sade han:
"Var så god"

3011

Från hästar i lagren i stället

För en

Drängar skulle gå efter här som
kommer till lagren gick där från
stycken. Han talade om förhållan-
det för honom, men denne svarade.
"Det går ingenting. Bara harva i
ett hus med den rej stäpp, sedan
den, som ej blev smitt." På berättelsen
var deras egen häst skedd utar-
betad och smittig över hela kroppen.
Den andra såg ej alls frött ut.
På den tog redan av deras egen
häst, den andra svarade med sitt
reptyg i sin. Sedan stöt en efter en
senare i land.

Det var märkligt.

Skane

John: C. C. C.

17.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Närken till till hos en havande kvinna.

Uppre i skatteboda hände sig
i mofars pyrruättid, att närken
till till hos en havinna, som skulle
få barn. Hon såg honom i endret
hände, hur som han spetade.

En dag gick hennes man som
vanligt till den femma jern till
sitt arbete. Han hade en kamrat
med sig, och då de var mitt på
jern jern de se en egendömlig syn.
Folken kommo arande till den
med havinna. Hennes man vågade
i gåra något, men den andra jern
hon och högg i henne med en yxa.
I den jern, kugg into i jern min
havinna "utropade den jern.

3011

När de nu sågs närmare efter,
såg de endast en aks-tick, som han
skuggat i. De gick hem och funderade
att kvinnan fått barnet. Han var
prigg och bery, men för att han ej
mer skulle anföras av prästen
och annat folktyg, lade man på
och silver i rängen. Barnet fick
en pralubok på bröstet. Så stödde
man bunt runt kring barnet, så
de bodde, och nu fick man vara
i fred.

3011

'Närken kunde han ej bli fri i från'

I Jälleboda var en pojke, som
hörde någon spela nere vid sjön var
enda kvällen sedan roten gått ned.
Han kunde ej låta bli att höra på
och tog sitt bäggspele med till
stranden. På en sten ut i sjön satt
närken och spelade. Pojken fortsatte
att få samma melodier på sitt
instrument och lyssnades även
förvåntat bra. Närken kunde
gripa hans redan till sjön, och
det var med beaggs nöd man
lyssnades avstå, att han gav sig
i vattnet för att komma ut
till gubben på stenen. Så små-
ningom blev han emellan tid tagig

och man sättes klockan. Vården kunde
hvar ej bli fri ifrån. Om bevållarna
spånar den och bankade på dörrar-
na. Rökten hjälpte dock till slut,
men för att prövas i fortsätt-
ningen skulle vara frukt, förlyst
har att gå till i jern flera gånger.

20.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Värpen damade med Bengta.

I Lofte på Odersåstätt fanns en forare, som hade en systerdotter hos sig. Han hette Bengta och var ungfrö på Johanna's ålder. Om berättelsen gick han alltemellanåt besök av en karl. Han tog henne med sig till en stor sten i närheten. Där damade de till långt ut på natten. Sedan syntes emellanåt endast märken efter hästhovar runt stollen.

Föllet i gården fingo för sig att se forare efter, som den förannade var. Man såg i bakått en kvast och såg då, att när han förannade och gick från stollen

3011

förvandlades han till en häst.

För en var eneltesid förälskad
i honom, och man måste slutligen
brida henne vid spisen, för att han
ej skulle gå till honom. Man rökte
skinka, och han blev bra.

En lång tid sprang dock
samma man runt bevållarna och
berömlade på dörrarna. Till sist
förvandlades han till en vit häst,
som sprang runt gården. De
måtte bota honom och sken
ett förmodat med röd kerita
på varje steg.

"Nu e' de' bäst di får va' gjär."

Farbror Kalle, gyltarna och jag
var ute och fiskade i Öarsjön vid
Baggebodda. Med oss kom det några,
berättliga böjor. Då sa' farbror: "Nu
ska vi hem. Nu e' de' bäst di
får va' gjär."

En brokig häst kommer

springande.

Pharna gick som flitka hos
sin faster och hackade potatis i
en moss. Då gick hon med en
se en brokig häst komma spring-
ande från Lilla Esjöv till den store.
Hon gjorde sin faster uppmärksam
på djuret, men denna svarade
endast: "oh, det är väl ingenting
att stå i se på gamla hästar."

Pharna sade: "Hon hade nog
sett pådant för och villo ingenting
säg."

Bäddhästen

Uppå vid Mylle-Lycke i Kyrk-
hult blev det en gång en stor vit
häst. Den lurade pojkar att krypa
upp på ryggen och ju fler där desto
fjipp, desto bättre blev spåret. Den
föste av barnen vände sig nu och
sade: "Herre Gud så lång hästen ble".
Då försvarade den, men pojken
fick följa med ner i sjö.

Skogensrundan.

Man gick en gång i skogen
och pluckade bär. Där fann en-
kelblad mjölke och kunde i hitta rätt
igen. Han gick och gröp, men fann
ständigt till samma enkels. Då
gavade han oråd, närde sig och
spottade genom ämmen. Sedan fanns
han mjölen, men när han gick
han, givade det på gräs i väster
åt honom.

Det var skogensrundan.

"Det var väl ingen människa
som grinsade så."

Phanna var med sin brorliga
synter yngre vid flygfärgen och pluckade
de båda De tvorde näggen, som gick i
skogen. För att i den främmande
skulle bemärkta sig det bästa bär-
stället, gick de dit och pluckade. Men
de såg i till näggen svärmaren, var
för de gick att uppröta den plats,
där de först pluckat. Där kunde
enkelhet i hitta det igen, och då
skvattade det så gott åt den i västen.
Systeren sade då: "Det var väl ingen
människa, som grinsade så." "Ja
sann," svarade Phanna. Hon vågade
i säga något annat för flickans skull.

27.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Yvan bet g.

En brev till Johanna var i
Woraby. När han var tio år gammal,
gick han en dag att hugga älle i en
vass. Han rökte fälla det bästa trä-
det. Men när han såg, bet yvan g.
Då blev han rädd och förtod att det
var skogsmannen, som bodde där.

En stor svart fågel såg man
ofta flyga till den åsen.

Frollet kallat endast två gånger.

Johannas mor förmådde henne
att ej svara ja, när hon gick och
pråkade här i stegen. Hörde hon
någon kalla på sig, fingo hon ej
vara, förvånad hon hörde sitt namn
en gång. Då kunde hon vara säker
på, att det var en vänniskas som
ropade. Frollet kallat vänniskens
endast två gånger.

3011

För att bliva skuggen under träd

För att bliva skuggen under träd
blir man ett träd själv och får grönt
det.

3011

"Vad i jense varann i' den för en?"

Johanna var en gång och plöjde
tingen i stegen. Hon fann massor
med bär och blev i sin vana. När
hon en eftermiddag skulle vila ett ögonblick
och sätta till ryggen, fick hon syn
på en kvinnas, som såg hemskt
rötlig ut. "Vad i jense varann i' den
för en", sade hon. Då förvarn
skyggt, men Johanna pratade hem

Sten
Villand
Frida
Mär 1931

Per Jon Edin
Per Johanna Jönsson
Föd 1859 i Jönköping

sid 32.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Vid Olofströms finnes en stor
backe, som kallas Herrnes - bjär.
På jultid brukade där spinniga
fullt med röda katter. De fortunn-
na i blått och gångar inne i
trägen. Det var spott, som för-
vandlade sig till katter.

"Fiba ble' bränd och illa skänd."

En finkare var på jorden och
utlade. Han fick mycket fink, och
nåo han kom i land, bekto han
den i en stor gylsa med tre fötter
och långa skaff. Med en binn det
en håring från sin broun. Han
kallade upp björarna och satte sig
att närma honom vid elden. "Vad
heter du?" frågade han gubben. "Fib",
svarade denne. En gång till fråga-
de han: "Vad heter du?" "Fib" fick han
till svar.

Nåo han nu bekto finken,
söto han svit (spadet) på sinnes
hans den. Han skrek på mycket
han, pekade: "Fiba ble' bränd och illa skänd."

"Fått bli bränd och illa ständ." Fröt
han lemnat sitt platon och frågade:
"Vem har gjort det?" "Jag," svarade hon.
"Jag gjort i vad gjort har illa de'är i"
satt kroppen. De trodde, han gjort
gjort det, och gubben blev under tiden
i räknet på sjön.

34
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Skåne
Billands härad
Tvetofte socken
Uppptecknat år 1931.

Uppptecknat av Johannes Edén, Lund.
berättat av Johanna Jönsson
född 1859 i Färsby.

35.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

I Brunnsvåla skog

Från Stycke 1 från Brunnsvåla
reda att vigen i färsby kyrka.
På hemvägen förutmanas de i Brunn-
svåla skog. Vår julaffon kunde
man se i den stora grans bogen
därstads två hvar färdar språda,
och kunde 'skrivite' (skriv)

En liten vattenanläggning finnes
skat i västsketen. Den kallas Bru-
nskran.

Skärve

Uppst. Johanna Odén
Rund

Vallund 2:1

Per. Johanna Jönsson

Isbjörns sön Frolken togs hemme

f. 1859 i Jönköping

1931

36.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Uppa i Jaramåla skulle en
piga gå att hämta kucakuren. Frolken
kommer emellanåt och tog henne.
De rullar, hon skulle stå och vada:
"Jag är farfars sked och farfars skriv.
Är nu." Hon åt i utav bara
skrämt. Så bad hon till Gud, och
frolken kunde i behålla henne mer
än åtta dagar.

Skive

Johs Edén

Jättapjed

På vägen mot Baggebyda förbi
Abfektåsen vid 'gäringsväg' finnes
en sten med Jättapjed. I denna
sten kan man se märket efter
en fot nägot större än en alm.

Enn Johanna gående förbi
denna plats med sin, släpades detta
regnbundet vid stenen.

37.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Hardamåla Fink.

Fyll Hardamåla Fink kom en gång fullt med svampkassar. "Bulla nu syns med vad och brännvin på Engeströms församling," sade de till gubbarna. "Fålen eo," svarade han. "Det är vad inte så brätt" Då blev de utslagna och begynte skjuta på honom. Men alla deras kulsprutor stötte sig till hans var en gubbe, som kunde slå äro andra människor. "Det var ett skott skottare" sade han. "Men ska vi få se på ett annat skottare," och med ett enda skott sköt han ned den allra minsta.

Den svampkassan begynte i Bastadskolan och Hardamåla.

3011

Hardernåla Fint var en gång på
väg hem från kyrkan i Järnsåsa.
Famnen till Lilla Skiftet, blev han
vitad. Han var vel, red vel, tyckte sig
slutligen ha kommit till en plats,
där det fanns en mycket god.
Här var han med en gudspedare,
och flera flickor, yngre kvinnor
till möta. De undrade, var han
ville ha något att äta. Nej, han ville
ingenting ha. Då ville de, att han
skulle tugga sig. Då anade gubben,
att det betar i stad rätt till vel sade.
"Innan jag tuggar mig, brukar jag först
läsa min familj." När han så
gjorde, bröts förskräckelsen, och han

såg sin häst stå bunden vid ett
trä. Han hade lagt sig i den an-
märade platsen, skulle han varit
rakt i sjön. — Sedan bitade han
vägen hem.

Första dag varade han fram
tre stycken häringar. De två första
kunnas glada och agerade och hade
tydligt ingen del i gårdagens trö-
sklar. Den tredje häringen var
gråtande och ystetlig när. Han var
det, som hade varit hans häst
allt låga sig. Han var till och med
när på en hög på, som han var
dagens till sin och stod henne redan
i anmärkan.

3011

Handens Fint dog av honom
blev Harnmala gast. Han hade ingen
ro i graven Han för gubben
medan kyrkan var och Harnmala.
Johanna Hörde gälo, hur han steg,
när han kom minnade. Han sprang
in och satade sin det för modsen
men fick till svar: "Först du i
gasten."

"Chå nu! Men kom ej hit igen!"

Hollakampen, han som var
stätt med Baggebodas-Ola satt en dag
i kyrkan i Järnå. Han såg mig
med en så betydelsefullt stor
öppning och fick då se en man,
som stutit av av hans fläckar.
Ejvare kunde ej komma från
stället och stod kvar på fläsket,
så han höll på att dö. "Chå nu",
sade gubben till fjuren "men kom
ej hit igen," och så komnade denne
in.

12.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Hottakansens svartkantsbok

Hottakansen hade svartkantsbok

Gänarna hade en gång fått tag på
den och läst. Då ingifvono sig enst
kortid på många skatter och fåglar, att
de nästan blevo rent föddärnade.

Hottakansen kom tillstads och sade:

"Befatter en inte med mina böcker.

Om jag nu inte kommer, hade
ni fått ligga död."

Det blev eldsvåda i gårdens och
boken kom bort. Den brände

en korttid ej, och man måste
hålla gubben, som ville rusa
in i lågorna efter den.

Skinner
Fotograf m.

Uppst. av Joh. E. Sker
1931.

44.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Den stumme agedyran.

En präst i Järnåker vid namn
Brunzelius skulle ut att tåra. Därigenom
kann emellertid en och sade, att där
fanns ingen agedyra i vagnen.

"Då får det vara så med skjutaren
till en annan gång," sade prästen.

Någon tid efter fick han besök
av en gammal. Han berättade sig
över sin flicka, som fått förköp-
ning. Prästen satt en stund och
trötts på, sedan sade han: "Gå
till barn att han kommer med
agedyran, så skall han bli bra."

Enskan kann mycket riktigt
med den och blev sedan frukt igen.

Spottade genom huvudetolven
tre gånger.

Fyll farts-kanno brukade för
kannans mörfar tvärs bränne. När
han en gång kom till Rottarna, so-
lade hästarna ej dra mera. De stodo
på samma plats, hoppade och svet-
tades. Chubben anade då på d. Han
tog av betolen och spottade genom
huvudetolven tre gånger. Sedan gick
det tvärs vidare med chubben.

"Hå fan e' du för råk?"

Johannas man skulle en gång gå att hämta brännvin från gästgivargården. Då han var på Lönnevägen, kom en gammal och gift fröken hans sida! Han sade ingenting, och han undrade, vem han egentligen var. Plötsligen blev det fröken omkring honom, och han sade då till fröningen: "Hå fan e' du för råk." Då fick han igen besked, att han hamnade i gropen med sina flaskor.

Sante Per.

Närheten av 'Hofv mark'
ligger ett berg. I samma kamm där
Förbi och hörde då jälv, hurs yngre
skrämtade därinne. Man trodde
det var Sante Per, som hade där
inne med sitt myckna guld.

Sante Per lydd en gång till
ett barns i närheten. Han fråga-
de då, om det var någon mer, som
tyckte. Ja, man hade även tyck-
tit dit 'Hofvgrubben' - på
kallade man nämligen isten.

Då vågade Sante Per i samma.
Vad han förstår det, ty han
ensamt hade nog älsk upp all
närheten. Han gav enklighet

47.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Saddergåva, som drängen skulle
ha med sig. I en säck fanns mynn
pengar och han fick se på dem. "Har du
ett givet svar?" "Ja då," svarade
pojken. Då fick han mera, och
drängen fick så mycket, han vet
de hade med sig till barnbarnet.

4/8.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Skane
Villkards, h.d.
Jostofte b.m.

Uppst. av Joh. L. L. L.
1931.

49.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Nor

Bengta Johansson, Hava Johans
Bengta, bodde på Lenn Stålkansons
ställe vid Vittskavägen. Hon höll just
på att baka, då en stor hund kom-
mer in. Denna får en skiva varmt
bröd i munnen och förminner några
minuter senare kommer en ful gub-
be in och säger: "Dagis är din, och
natten är min, men ge i mina
bunsar mer bröd." — Det var skä-
met med mina bunsar.

Sten
Hilland
Motala
juni 1851

Upp. Johs Edin
Ber. Håns Jönsson
Juni 1859

"Det är min fars älar."

Far sågade nu en tilldragele,
saw hänt uppe i Erkenes socken.

En kvinna fick ett barn. Hon
hög och var sjuk, samt kunde ej
våga någonting, när hon såg en
kottkärning kumma in och lägga
en kottunge bredvid henne i sängen.
De två barnen voro varanda på
lite, att det var möjligt, eldiga
den åt, och när fick därpå lita
den när uppe tillsammans.

En dag ställdes man till baks
De chända barnen voro nu stora
och stundt mest gå att lita för
präster. I yngre åldade man, men
i brödråget passade man på att

3011

lägga en sm. Alla blev förstvacknade,
när de hörde so skriet. Står brott-
ningen pågick sm. blev barn & rädd
utav rask: "Bli inte rädd. Det är
min fars ålar." Då förstod de vem
han var. Man tog henne på bröst-
gärdet och skulle kasta henne in i
elden. Men brottningen blev då
hållstades och ryckte henne till sig.
Sedan ryktes barnet aldrig mer till.

Morbror Jens brände milor.

Morbror Jens brände milor. Fick
hemmen hem allt möjligt styg väck
kåringar och gubbar. En gång när
han gick in i sin koja, fick han
se en karing, som låg i brann
säng. Han tittade på stort på ho-
nen och sade: "Hann, hann". Han
blev ovetterad radd och gav sig iväg hem.
Milan tyckte beinna, men så såg
han en gubbe, som gick och vakade
den.

52.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Har gick från mittan.

Morfars var en bräddad skoförare
i Blekinge. Han låg i sin kaja, där
en grube kom in och lade sig jämte
travarna på bräddan. Då den fram-
mände ej yttade något sade morfars
slutligen till grubben: "Men du är
av Tydsk eller den anden, på avtågna
jag mig. Nu får du skotta det, kom
du vill." Han gick från mittan, och
då såg det ut, som om hela allt
brändt upp. På morgonen var
enkeltydigt mittan lika fin, som
om han gjort skott den.

53.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Gossinen.

På Bergt sthorns gård hade man Gossinen. En kvinnas vid namn Bergetta var en gång och känd på Alma, juu i huset. B. hörd då hursom det var någon yngre på vinden. Det höddes liksom hos man såd ut en sakt ärtor. Då började Alma lata högt, så att det ej skulle höras någonting från loftet.

När Alma emellertid skulle så kunde hon ej få någon ro i sin säng. Hon lykte att det sprang fullt med små gubbar på hennes bröst och labbar. De voro ungefär två decimeter stora. Bergetta, som satt hos henne, breddade då ut sitt förkläde över sängen. Sedan hade hon ro.

Vid samma tillfälle kom poj-
ken Ola in till den och undrade,
vad det skulle vara för en gubbe,
som gått på gården. Han hade röd
rickshuva på huvudet, och det såg
ut, som om han gick rakt igenom
väggarna. "Fäst mig dej, pore", sa då
Ola.

55.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

3011

Ljåve Enker.

Ljåve Enker lyste hos en
bonds i kyrkansida. Denne hadde
satt sin pengesack og gruvade sig
gjætt hælver.

Ljåve og hans vasa en dag ute
i skogen og høgg ved. En liten
gråaktedd, liden man kom bort til
bonden og sade: "Går du här og är
singsliger för pengar?" "Ja", svarade
denne. "Då skall du få pengar av
mig", som du vill skriva ditt namn
här." Han väckte fram en bok og
vilde, att bonden skulle skriba
på sitt ringfinger og skriva nam-
net med sitt blod. Denne vilde
enrettetid ickes og sade: "Nej."

Dagen efter kom samma man till-
baka till den i skogen, men sedan
såg man honom ej mer.

När hundens husvar hörd
att han varit utgjord på vägarna men
ej tagit med den, blev han ang på
sin man. Han ångrade sig också
sedderna. Men hans tycke, det
var vad det gått som det gått, ty det
var ju gäta Preter, som kommit
till den i skogen.

52.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Fosterbröderna sommar

Phanna följade i sin ungdom på Gotland. Men kväll satte hon sig ett ställe vid kanten av vägen. De röde, vintering färdan styckten ungdomar och hade mycket trötta. Hockan blev halv full och ingen tänkte på att gå hem. Då hörde de med en en skrik, brannna sommar brann vägen. Ett för platsen där de sutto stannade den, och de hörde brann ett barn skrek. De såg emellertid ingenting varken då skriket kom eller hörde tillbaka. Men vid vägkanten sutto de aldrig mer. Sjätte Fosterbror var det som brann.

De sprack gravar, och den döda kom upp.
Det var nypre i kyrk-mitt på
kyrktorvade Roshvåren tid. En kvin-
na dån dog i vassäng. Med tiden fick
barnet slaget. Fadern gick då en gång
till kyrkogården för att fråga den
döda till råds. Han gjorde en ring
runt hennes gravsten och läste
någrusning. De sprack gravar, och
den döda kom upp. Han frågade:
"Vad vill du mig?" Han sade: "Vad
skall jag göra med barnet, som
fått slaget?" Anden sade, hur han
skulle förfara och rädda barnets
redan handen. Han var smältid
betot mig att g. säga smot den och
hott mig mätigen klappad ringen

3011

Plutligen sade han till hvar en:
"Beträda mig inte mer. Så snart
som jag har av att komma ned
i graven, så snart har du av att
komma till himmelen." Sedan för-
svann han ned i graven igen.

Han kunde emellertid i såka
stätt att många yngre herrar följde en
gång. Men nu fick han i ned
hänne i graven igen. Fräster han
härsk väste komma till tider. Han
vante ned hvar, men det
'dånade' i hela kyrkogården.

Kontraktet kunde lång tid sedan
förhvar var född.

Anden svarade endast: "ja".

I Kyrksnills by hade en flitig
fått ett barn med barnmorskans
man. Vid barnets födelse ställde den
närvarande modern blottat ihjäl
Hans begravning, men barnmorskan
hade inget ro. Gräset lovade
att mata upp den döda. Han gjorde
på sig, barnmorskan bad om
förstånd. Anden svarade endast: "ja".

Gräset hade emellertid sagt till
hennes, att han fick ej vänta sig
mer, när han gick hem. Kommer
till kyrkogårdarna, kunde han ej
lata bli att se sig tillvaka och säga:
"Fru, du veta. Du du har varit mig
mycket snäll". Då blev han varning
och fick ej mer sitt förstånd tillvaka.

Han lade ett männis beken i vatten och lät
flickan dricka därav.

Hon i Harnåla fänade
hos en bande i Skäbboda. Han blev
förälskad i fören på gården, men hon
var ej vidare animerad av hans
rättelser. Då gick pojken till kyrko-
gården i Ryckhult. Där tog han
ett männis beken, lade det i vatten
och lät flickan dricka därav. Hon
blev nu förälskad i honom, och då
bydde sig pojken ej sin kära beket
tillbaka till kyrkogården.

Han blev emellertid varmning
och kunde ej bli bra igen. En gång
gick han och högg råg. Då kastades
han plötsligen ned i handens
övre ett stort stöte. Han var jämt
protig och fradga stod honom om munnen.

På Markaryds gästgivaregård.

På Markaryds gästgivaregård
mördades många "svallar". Man
grände med dem i en källare. Men
varje julafton kom det så mycket
därifrån, att man måste flytta
in i ett litet hus i närheten.

63.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Gästgivarinnor i Markaryd
hade mycket på sitt samvete. En
lyckte lyckas nu att dansa. En
gång dansade hon med en av gäs-
terna. De vägrade nu, så att golvet
i rummet blev varmt, varför de
dansade ut i fästugan bredvid. Där
var emellertid en flicka i golvet. Den
na tappade sig, och de förmunna
en av de andra gästerna såg röd och
eld så upp från lampan. Hon måste
stänga stolen men kunde ej få
bli att bita i nyckelhålet. Samtidigt
minste hon sitt ena öga.

65.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Bläste bort den Helige Ande.

Morfars sabade nu en gubbe som
ville bli rik. Han körde då till
tre kyrkor och bläste i nyckel-hålet.
På så vis bläste han bort den Helige
Ande och kom i den andes våld.

Effen ripp blev han.

"Jag är ingen, som har det varmet."

Johannas morfar berättade
om en man, som gått sig till den
onde. Så kom den dagen, när han
skulle hämta honom ned till
sitt hem. Gubbens rätte sig omedelbart
i sin vägn och började förbereda
sitt. Han för förbi två kyrkor och
stannade ej, för att han skulle
den tredje. Då han steg upp från
bänken rade prästen, som just
skutade sin predikan: "Om du det
vare någon i Satans våld, så
skulle jag kunna rycka honom
därifrån."

Gubbens väntade till gods-
gårdens slut och frögade prästen,

nu han kunde stå till det, han
sagde i predikan. Denne tänkte först
vaga efter och svarade redan jakande.
Då talade gubben nu, hur det var
ställt med herrarn, att det var
en stor framtid för dem att hända
huru.

Prästen tog då gubben, som hette
Johan, med sig inom altarskrubben.
Herrarns med sin 'heltiga' bevis-
ning. Så dögte han nu Johan och gav
honom ett annat namn. Låter det
efter han en våldsam stor och
huru man in i kyrkan och ropade
efter Johan. Han stenk gång på gång
efter honom, som prästen svärade.
"Han är ingen, som han det namnet."

*Vi försvann den förmiddagen,
med kyrkan höll på att ränna.*

68.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

När barnet var fött

När ett barn var fött, skulle
det ha psalmbok och så på bröstet,
liksom det var bekräftat.

I äro har Johanna i sitt, något
vådant fött, men hennes mor sågade
nu, att man brukat göra så.

Fredad, nuvar ständigen i barnen,
hemma påtorna och hade färd på
den. Dessa blev då långa, smala
och ynkliga.

3011

Ferruddatens

Lissa i Vilsbult var oförsettlig
när hon födde sitt barn. Budet, som
uppsat vid födseln, badde hon sig
af om att gräva ned. Men hon blev
skamsig och man kom till Johanna
för att fråga henne till råds. Hon råd-
de dem att skriva ett ferruddatens
på dörren. Så gjorde man, och Lissa
blev bra igen. Under tiden hon var
skamsig, hörde man om svälskan,
hur det lät som var nägna, som gick
till henne.

Skän-
Villand
Köpen-
4/2 1891

And. J. E. Öster
B. Johanna Jönsson

Spårmen. 1891

När barn bli hängiga och däre-
före snart inte kunna gå ordentligt
här de 'spårmen'. Denna sjukdom
beträffar man i regel två små barn, som
iftill baktar förvarar på ett givet ställe
offar kastar barm försiktigt över
ett och barmar den sedan i en mör-
kel. Mått, som sålunda erhåller
baktar i plattan, som givas det sjuka
barnet en gång i veckan (medan) andra
gången i veckan och den tredje gången i
veckan.

Spårmen hade tyvärr inga sådana
barn att visa mig. Den brukar ha
sådana tillstånd och har i detta
fall testat en pojke. på det sättet.

Skriv endast på denna sida!

11.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

Om barnet stannar —

Om barnet stannar, skall
man stå det över rummet med
mjölken och en gris. Man står skat-
ten en dörr, där man barnet lemnar
in, mjölken man till.

3011

Skriget.

Phanna har nu syster vid
namn Kristina. Hon har nu i Viss-
landa. När H. var liten, hade hon
fjunterskrift eller skriget, som man
kallade det. Någon hade nogtvis ropat
på modern, som stått vid ett fönster,
under tiden hon var i grossen.

För att bota barnet stödde sig
nu fadern utanför ett fönster vid
den tid på dagen, då det brukade
skriva som vanst. Modern stod inne
i rummet med den lille. "Vad skriver
ditt barn för?" frågade han. "Lyde,
fjunterskrig," svarade modern. Då
räkade han hans barnst genus
fjunterskrig. Han gick runt barnet,

och sammade henne det gamla huset.
Detta upprepades tus gånger.
Behandlingens hjälps och skick
nu blev lugn.

74.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

"Nu har jag botat mitt barn för lyde."

Phannas mor begick en gång,
då han var i groppen, den spetssteking-
boken att sätta sig på en förödmjukande, när
han åt. När hennes flicka var unge-
fär ett år gammal, fick han fullt
med smärta knutar, stora rannfingrar
ändan, även hela kroppen. Modern vände
vinnor sig varken och var snart på
det sista med, hur han skulle gräa.

Han tog varmt och lade det i
kistan. För att ej flickan skulle svävas,
lade han brödet under bröstet, när
han fästade samman det. Sedan satte
han sig på kistlocket och luggade på
en bit bröd. Barnet tog, därefter nyp-
te kistan och smorde med denna

hugga ena hela kroppen. Så hade han
med flickan igen och sade: "Nu har jag
bokat minn till för lyde. Slappas det något?"
Efter en fjortan dagars tid var kom-
terna försvunna, och barnet hade sin
sötta åter.

76.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

2011

Barnet fick likeskärven.

Lillemor Andersson såg ett litet barn under tiden, han var i graven. Barnet fick likeskärven, blev mycket och ständigt. Då det var gammalt var att bara sig gå, var det enklare för magt härligt och blev liggande.

Moder förblev enklare för den lilla. Han gick med henne till ett hus, där en gammal fru stod till. Efter det blev han en gång mer och mer och mer i den gamla kvinnans hand. Barnet fick denna rygg detta och blev sedan färdig.

2011

"Ej bra, att Hilda går och ser på den grisen."

Hilda Ingemansson, som var i grosseri, kunde varje dag gående förbi Olof Perssons stall. Där gick en gris, som var iårig som hela ryggen.

Johanna gick en gång till Bengta, som var hustru på den gårdens:

"Det blev ej vara ska, att Hilda går och ser på den grisen. Bäst var, om du tog in den, så kan ej få, egg på den, när han går hos födri!" "Of föraktligt" svarade Bengta. "Du skall inte bry dig om ticket."

Någon tid därefter föddes barnet, och Bengta som var sammanstaka hjälptes till vid födelser. Han kom till Julestad bort till Johanna för att beta

nu, huru barnet såg ut. Det var
friskt och vålskapat och man kunde
ej finna någon missbildning på det
✓ Ja, vänta nu en fjortio dag, så
"skall du få se," svarade pappa.

Vid denna tid blev barnet mycket
rikligt i sitt färgrika kroppsen. Skön
gulen skedades både modern därför
barnet i djurets rygg. Sedars fick den
lilla varden blott att dricka och blev
frisk igen.

79.

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

3011

Den lille ved sig selv en rum i søgen.

Det var i begyndelsen af juli måned
vel Johanna havde født nogle uger se-
dan født en pojke. Men barnet kom en dag
från skolen og begynde jule
en gædder, når han fik sig på en
den lille huggorn, som var
at barnet. Han vendte sig selv og
fik da se sin lille huggorn
efter barnet. Denne huggorn
de barnet, og han begynde sig
den.

Ved barnet barnet gav han barnet
di. Det der er en lille
den lille huggorn med sig selv en rum
i søgen. Han var ingenting end
sig og var. Johanna var, som
sig, var det var faldt med den

han verkligen sett en som phanna sa-
lade då en, vad han räknat ut för strax
innan han var gått dit. "Ja med det an-
na var till vinsten", sade den
gamla "och hämta den hägs, som du
hade, när du steg ihjäl en som hade fö-
leden". Så gjorde phanna, och sedan man
bränt upp den lades askan i vatten.
För den tvättades hämmen och blev bra.

Forsten Wilson fick slaget.

Forsten Wilson fick slaget. Jof Anna
kenns ju en gång, han fick ett anfall.
Han tog då av sitt förkläde, slog honom
på ryggen därmed och sade: "Så många
fräddar han är i förklädet så många år
skall du vara fri från din sjukdom."
Han blev frisk och hade en vacker näst
anfall.

Han frustade och sparkade som en gris
Matten i gräddhy som till phanna
och undrade, hur han skulle göra med
sin pojke. Denna hade nämligen
slaget. Då anfallets honom, frustade
han och sparkade som en gris, när
det sket.

Phanna såg att han var
ingen förtäring, men gav upplysning
om hur man skulle göra. Vid västa
slaget varmtade man det varma blodet
i en kaftelugg. Stallettens blodades
av med ringfingern och blodet som
var på denna skriv, sat man så runda
med i luggen. En ryttar till den rätta
blandade blodet i luggen och gav
pojken att äta. Han åt och blev frisk.

3011

Julaffär.

Julaffär skulle man sätta ut
mat till glöran. Johanna fick i sitt
hem befallning av fadern att lägga
sitt, bröd, gröt och alla möjliga matvaror
på en tallrik. Denna ständes sedan
vid ingångens till stugan.

Johannas morfar berättade, att
man som berättarna brukade sätta
in alla verktygen för att ej glösa
skulle säga dem.

Julaffton vid tiotiden var glö-
sen ute och gick. Både man
och too detta djur, gick det mellan
benen på en och häckte i en bryn-
nen.

3011

Om julaften skulle man i disk.
Disken fick stå över till juldagen.
Denne dag fick man enkeltid ej
saga någon mat.

En hundlös gubbe stack upp hävar.

Johanna färdade i sina unge-
dar på hotland. Dikronu alla andra
hade hon en fästman. Det var på
hösten. Han följde honom ett stycke
på vägen och såg då ingenting märk-
värdigt. På hemvägen gick hon emellan-
tid syn på två stycken höstsvagnar
med fyra svarta hästar för. De sågs
hemma ut och hade röda ögon.

Fästare all rader var intressat, kunde
hon tydligt se, huruvida en hund
tör gubbe stack upp den ena personen
eller den andra. Vid ridan gick en
man i vit väst. Det var Preben Gårde.

2011

"E' du av Far, då e' du i stället
med minn Spänning."

En gubbe vid Holje var begiven
på dylchjorn. Hans bevinna skulle
skänka honom en bevit, när
han kom sin redvanta tur
från gårdar. Han tog ett vitt baton
på sig och gick så tyst vid sidan
av honom. Gubben tittade lite på
författaren, sedan sade han: "E' du
av dyddi, gör du mig ingen skia,
e' du av Far, då e' du i stället
med minn Spänning."

När någon dör —

När någon dör, brukar man
gräva några hårtjän eller en bit av
den dödes naglar och i låta dessa sa-
ken följa med i graven. Har någon,
som varit i graven ett litet och var
det därefter får något lyte, skall man
använda hårtjän eller nagelfirarna
vid botandet av sjukdomen. Dess ut-
ser efter den döde brännas något litet,
därefter de stäcks i vattnet. Barnt
får sedan detta vattnet att dricka.

Alla kastade en kvist på riisbägen.

Johanna tjänade på Björns hus
när i sin bostad. Hon smidade, varför
alla människor kastade pinne och
kvistar i en stor hög där i närheten.
Eftersom de vet, att på den platsen
smide John Björns präst blivit ihjäl-
slagen.

Hon började då även kasta
pinne på kullen.

Vätterna med sitt lant.

I närheten av John Johanssons
ställe var en stor hall, där låg lite
på kant. Under den kunde man
ibland se fullt med små gnr. Det
var vätterna med sitt lant.

Intoför, sk

Den sista kärven.

Den sista kärven av årets stöd
hängde man ut till fåglarna.

Julabudet och presyntan stötte
rätt till fäntan.

9d.
LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIV

3011

1 art. om

2011

Brattens borg.

Ägaren till Brattens borg skulle
gifva mig med sin ryttar för att
ringarna ej skulle gå ur ståtens
Gräns. Han ut att ringa dem. Då
gjorde stället i hans ögon.

3011

"Knyper e' många"

"Knyper e' många" på Kärnögren,
när han byggade sitt stes.